

НАРЕДБА № 5 от 19.07.2004 г. за изискванията, на които трябва да отговарят билкозаготвителните пунктове и складовете за билки

Издадена от министъра на здравеопазването и министъра на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 85 от 28.09.2004 г.

Раздел I

Общи положения

Чл. 1. С тази наредба се регламентират:

1. изискванията, на които отговарят билкозаготвителните пунктове и/или складовете за билки;

2. условията и редът, при които се организира и осъществява дейността по изкупуване, първична обработка и съхранение на билки.

Чл. 2. Наредбата се прилага за помещения, навеси, площадки и всички обекти, които се използват за билкозаготвителни пунктове и/или складове за билки.

Чл. 3. Изкупуване, първична обработка и съхранение на билки се извършват от лица, които са организирали билкозаготвителен пункт и/или склад за билки по реда на тази наредба.

Чл. 4. Лицата по чл. 3 осъществяват дейността си по начин и със средства, които не водят до замърсяване и/или до повреждане на билките.

Чл. 5. Изискванията към устройството и дейността в билкозаготвителните пунктове и/или складове за билки се отнасят до:

1. техническите им характеристики;
2. състоянието и поддръжката на технологичното им оборудване;
3. документацията;
4. първичната обработка;
5. съхранението, опаковката и етикетиранието на билките;
6. транспорта;
7. санитарно-хигиенните условия и личната хигиена на лицата, които работят в тях.

Раздел II

Условия и ред за организиране на билкозаготвителен пункт и/или склад за билки

Чл. 6. (1) Всяко лице, което е организирано билкозаготвителен пункт и/или склад за билки, до започване на дейността му, е длъжно да уведоми съответната регионална инспекция по околната среда и водите чрез уведомление по образец съгласно приложение № 1.

(2) Към уведомлението се прилагат следните документи:

1. удостоверение за актуална съдебна регистрация, ако лицето е търговец;

2. копие от акта за собственост, от договора за наем или друг документ, от който произтича правото да се ползва обектът, в който е организиран билкозаготвителният пункт и/или складът за билки;

3. копие от документа, с който билкозаготвителят е възложил управлението, организацията и контрола на билкозаготвителния пункт и/или склада за билки на лице, изпълняващо функциите на отговорник.

(3) При всяка промяна на данните, съдържащи се в уведомлението или приложенияте към него документи, както и при прекратяване на дейността лицето по ал. 1 уведомява съответната регионална инспекция по околната среда и водите в 14-дневен срок от възникване на промените чрез подаване на заявление за промяна в данните и ново уведомление съгласно приложение № 1.

Чл. 7. (1) Всеки билкозаготвителен пункт и/или склад за билки има отговорник, който

осъществява управление, организация и контрол на дейността му.

(2) Отговорник на билкозаготвителен пункт и/или склад за билки е лицето, което го е организирано, или друго лице, на което е възложено изпълнението на тези задължения.

Чл. 8. (1) Изкупуването и съхраняването на неподложени на първична обработка билки се извършва и от лица, различни от билкозаготвителите, за нуждите на производства, за които са необходими билки в необработен вид.

(2) Лицата по ал. 1 са длъжни да спазват изискванията на раздели II, VI, VII и VIII от наредбата, като уведомят съответната регионална инспекция по околната среда и водите с уведомление по образец съгласно приложение № 2.

(3) Към уведомлението се прилагат следните документи:

1. удостоверение за актуална съдебна регистрация, ако лицето е търговец;
2. копие от документа, с който е възложено управлението, организацията и контролът на билкозаготвителния пункт и/или склада за билки на лице, изпълняващо функциите на отговорник.

Раздел III

(В сила от 29.09.2005 г.)

Общи изисквания към билкозаготвителен пункт и/или склад за билки

Чл. 9. (1) Билкозаготвителният пункт и/или склад за билки има следните самостоятелни помещения или функционално обособени места за:

1. изкупуване или приемане на билки;
2. обработка на билки;
3. естествено или изкуствено сушене;
4. съхранение на готовата продукция;
5. съхранение на опаковъчни материали.

(2) Помещенията или местата по ал. 1, т. 2 и 3 не са задължителни за складовете.

Чл. 10. Билкозаготвителният пункт и/или складът за билки отговаря на следните изисквания:

1. да е ясно обозначен с указателна табела;
2. да не е разположен в непосредствена близост до места за отглеждане на селскостопански животни;
3. да е отделен от прилежащата територия с ограда, възпрепятстваща проникването на животни и пренасянето на животински отпадъци;
4. да е достъпен с автомобилен транспорт;
5. да е изграден от материали и по начин, осигуряващи цялостното му почистване;
6. да е конструиран по начин, който осигурява защита срещу достъп на вредители, както и да позволява дезинсекция и дератизация;
7. подовите да са с трайно покритие, а стените - с повърхност, позволяващи ефективно почистване;
8. откритите площадки да са покрити с трайна настилка, позволяваща ефективното им почистване, и да са с подходящ наклон или дренаж за оттичане на повърхностните води;
9. да е сух и с естествена вентилация или да е оборудван с вентилационна система;
10. да е с подходящо естествено или изкуствено осветление, отговарящо на изискванията за здравословни и безопасни условия на труд;
11. да е с обезопасена електрическа инсталация и електрически уреди;
12. да отговаря на условията за пожарна безопасност;
13. канализацията за отпадните води да е свързана с централната канализация на населеното място или да има локална такава;

14. да има санитарен възел и течаща вода или при липса на централно водоснабдяване да е оборудван с резервоари за вода и походна мивка;

15. да е оборудван със съдове за отпадъци, които:

а) са с плътно затварящи се капаци;

б) се разполагат на специално предназначено за целта място;

16. да е снабден със средства за измерване на теглото съгласно действащата нормативна уредба;

17. да е конструиран така, че да осигурява непрекъснатост на технологичния процес и недопускане на смесване по време и място на билки в различни фази на обработката им;

18. да притежава достатъчно работно пространство, позволяващо извършване на всички дейности в него;

19. в него да не се отглеждат животни.

Раздел IV

Оборудване

Чл. 11. (1) Техническото и технологичното оборудване в билкозаготвителните пунктове и/или складове за билки отговаря на следните изисквания:

1. да е с технически, конструктивни и експлоатационни възможности, които осигуряват протичането на производствения процес по начин, който не води до замърсяване или повреждане на билките;

2. да има конструкция, която позволява ефективното му почистване и дезинфекция;

3. да се поддържа чисто и в техническа изправност;

4. да е инсталирано по начин, който осигурява безопасна експлоатация и осигурява достъп за почистване на пространствата около него и под него;

5. да има гладки повърхности без пукнатини и дефекти.

(2) Всички сушилни за билки се оборудват с контролни термометри.

Раздел V

Документация

Чл. 12. (1) Лицата, организирани билкозаготвителен пункт и/или склад за билки по реда на чл. 6 и 8, водят:

1. книга за изкупените, реализираните и наличните количества билки, регистрирана в съответната регионална инспекция по околната среда и водите;

2. книга за проведените инструктажи в билкозаготвителния пункт или склад.

(2) Документацията по ал. 1 се съхранява най-малко една година от датата на съставяне и се предоставя на контролните органи при поискване.

Чл. 13. (1) Лицата по чл. 12 представят в съответната регионална инспекция по околната среда и водите до 31 януари обобщена информация за предходната година за изкупените, реализираните и намиращите се на склад билки със справка по образец съгласно приложение № 3.

(2) Копия от подадените справки по ал. 1 се съхраняват в билкозаготвителния пункт и/или склад за билки най-малко три години и се предоставят при поискване от контролните органи.

Чл. 14. В билкозаготвителния пункт и/или склад за билки се съхранява и предоставя при поискване на контролните органи копие от уведомлението по чл. 6, ал. 1.

Чл. 15. Книгата за изкупените, реализираните и наличните количества билки се води по образец съгласно приложение № 4.

Раздел VI

Изисквания към лицата, работещи в билкозаготвителен пункт и/или склад за билки

Чл. 16. Отговорникът е длъжен лично или чрез друго компетентно лице да провежда периодично инструктажи на работещите в билкозаготвителния пункт и/или склад за билки, като ги запознава със:

1. ботаническата характеристика и морфологичните особености на лечебните растения и билките, които се приемат и обработват, и разликите от близки в морфологично отношение видове, с които могат да бъдат сбъркани;
2. изискванията, на които трябва да отговарят билките при приемането им съгласно разпоредбите на раздел VII;
3. начините, по които може да се констатира наличието на примеси в изкупуваните свежи билки, както и начините за почистването им;
4. техническите характеристики и възможности на оборудването в пункта и/или склада, както и с условията, при които трябва да се извършва обработката на различните видове билки;
5. начините за почистване на сухи билки;
6. начините за опаковане, етикетирание и транспортиране на сухи билки;
7. начините, условията и изискванията за правилно съхранение на сухи билки;
8. хигиенните изисквания;
9. нормативните изисквания за безопасност на труда и пожарна безопасност.

Чл. 17. Проведеният инструктаж се документира в книга, в която се вписват и подписват инструктираните лица, темите, по които е проведен инструктажът, както и лицето, което го е извършило.

Чл. 18. Отговорникът на билкозаготвителен пункт и/или склад за билки:

1. осъществява контрол на всички дейности и процеси, свързани с изкупуване и обработка на билки;
2. не допуска до работа:
  - а) лица, страдащи от или преносители на остри заразни заболявания, с отворени рани или кожни инфекции;
  - б) бременни, кърмачки, деца и страдащи от бронхиална астма, задух или алергични към растения при обработка на билки от отровни или алергизиращи лечебни растения, посочени в приложения № 5 и № 6;
3. осигурява на работещите ръкавици и маски за лицето при обработка на билки от отровни или алергизиращи лечебни растения.

Чл. 19. Работещите в билкозаготвителен пункт и/или склад за билки:

1. спазват указанията по проведените с тях инструктажи;
2. спазват хигиенните изисквания за работа в пункта и/или склада за билки;
3. спазват лична хигиена и поддържат чисто работното си облекло;
4. незабавно уведомяват отговорника при възникване на някое от обстоятелствата по чл. 18, т. 2 .

Раздел VII

Изисквания, на които трябва да отговарят билките, постъпващи в билкозаготвителен пункт и/или склад за билки

Чл. 20. В билкозаготвителен пункт и/или склад за билки се приемат и/или изкупуват билки, които:

1. отговарят на морфологичните белези на билката;
2. са запазили своя естествен цвят, миризма и вкус;
3. не съдържат в количество, което влошава качеството:
  - а) променени по цвят, структура и увредени части от билката;

- б) други части от същото растение, които не трябва да се съдържат в билката;
- в) части от други растения и органични примеси;
- г) минерални и механични примеси;
- 4. не са замърсени с вредители и продукти от тяхната жизнена дейност;
- 5. не са замърсени с битови замърсители и замърсители от селскостопански животни.

Раздел VIII

Изкупуване на билки

Чл. 21. (1) В билкозаготвителните пунктове се изкупуват само билки, за които е издадено:

1. позволително по чл. 21, ал. 2 от Закона за лечебните растения, когато билките са събрани от диворастящи лечебни растения или от лечебни растения, култивирани от общината;

2. удостоверение от общината, когато билките са събрани от лечебни растения, култивирани от собственици или ползватели на земи, гори и водни обекти.

(2) За изкупуване на билки от лечебни растения под специален режим, събрани от естествени находища, се изисква и заповед на директора на регионалната инспекция по околната среда и водите по чл. 10, ал. 5 от Закона за лечебните растения.

Чл. 22. В билкозаготвителния пункт се изкупуват само билки, които отговарят на изискванията, посочени в раздел VII.

Чл. 23. (1) Изкупуването на билки се извършва в билкозаготвителните пунктове от отговорника на пункта.

(2) Лицата по чл. 6 и 8 могат да организират и временни пунктове за изкупуване на билки, включително и подвижни, при спазване на изискванията, посочени в разделите VI, VII и VIII.

Чл. 24. При изкупуването на билки отговорникът:

- 1. подготвя място за приемане на билките;
- 2. осигурява и поддържа средства за измерване съгласно действащата нормативна уредба;
- 3. контролира изкупуването на билки да се осъществява при спазване изискванията на наредбата;
- 4. при нужда дава указания на лицата, предаващи билки, за допречистването им съгласно изискванията на раздел VII;
- 5. претегля билките пред лицата, които ги предават.

Раздел IX

Първична обработка на билки

Чл. 25. Първичната обработка на билките се извършва в билкозаготвителни пунктове.

Чл. 26. (1) Първичната обработка на билки се извършва по начин, който запазва качеството и биологичноактивните им вещества и не води до създаването на условия за поява на нежелателни органолептични или други изменения, както и до замърсяването им с чужди примеси и микроорганизми.

(2) Когато първичната обработка и временно съхраняване на билките се извършва на места, които са само функционално обособени, местата за временно съхранение трябва да се изолират по начин, осигуряващ предпазване на обработените билки от вторично замърсяване.

(3) Техническите съоръжения и/или оборудване, които се използват при обработка на даден вид билка, задължително се почистват след приключване на процеса.

(4) Когато техническите съоръжения и/или оборудване се използват за обработка само

на един вид билка, те се почистват периодично.

Чл. 27. Обработката на билки от отровни и/или алергизиращи лечебни растения се извършва при спазване на следните изисквания:

1. изсушаването се извършва в отделни помещения или на отделни площадки;
2. повърхностите на техническите съоръжения, които влизат в непосредствен контакт с тези билки, се измиват след завършване на обработката;
3. на лицата, които влизат в контакт с тези билки, се осигуряват ръкавици и маски за лицето;
4. предвидените за тях опаковки предварително се проверяват за тяхната здравина и се вземат мерки за предотвратяване на разпиляване и смесване с други билки;
5. преди и след изсушаване тези билки се етикетират и се съхраняват без разпиляване и смесване с други билки;
6. отпадъците от обработката на тези билки се събират и унищожават без замърсяване на околната среда.

Чл. 28. Изкупените свежи билки се подлагат на сушене в срокове, изключващи възможността в тях да настъпят промени, влошаващи:

1. външния им вид;
2. органолептичните им качества;
3. съдържанието на биологичноактивните им вещества.

Чл. 29. Сушенето на билки се извършва при естествени и изкуствени условия.

Чл. 30. За естествено сушене на билки могат да се използват и допълнителни помещения и/или площадки, при условие че са почиствени, сухи, проветриви и отговарят на хигиенните изисквания, посочени в чл. 10, т. 2, 3, 7 и 8 .

Чл. 31. Сушенето на сянка при естествени условия в билкозаготвителните пунктове по чл. 10 и в помещенията по чл. 30 се извършва чрез:

1. разстилане на пода или върху чисти постелки от материя, пропускаща въздух;
2. разстилане върху рамки с дъно от материя, пропускаща въздух;
3. разстилане върху стелажи;
4. висящо сушене.

Чл. 32. Сушенето на открито при естествени условия в билкозаготвителните пунктове по чл. 10 и площадките по чл. 30 се извършва чрез разстилане върху добре почистената повърхност на площадката или върху чисти постелки от материя, пропускаща въздух.

Чл. 33. (1) Изкуственото сушене се извършва в специално изградени сушилни за билки, съобразени с изискванията за пожарна безопасност и отговарящи на условията в раздел IV.

(2) При изкуствено сушене се допуска използването на технически изправни нагревателни уреди или сушилни, предназначени за други цели, при условие че използването им не влошава качеството на билките.

Чл. 34. При сушене на билки се спазват следните технологични изисквания:

1. билки от ароматни лечебни растения, посочени в приложение № 7, се сушат само на сянка или в сушилня при температура до 40 °С;
2. билки от лечебни растения, съдържащи алкалоиди или сърдечнодействащи гликозиди, посочени в приложение № 8, се сушат само на сянка или в сушилня при температура до 60 °С.

Чл. 35. Изсушените билки се почистват и обработват преди опаковането им, ако това е необходимо, като се извършва:

1. доизсушаване до необходимото съдържание на влага, в случай че билките преди

- това са били сушени на друго място или са овлажнени при транспортирането им;
2. почистване от променени по време на сушенето части от билката;
  3. почистване от други части на растението;
  4. почистване от части на други растения и странични органични примеси, попаднали в процеса на сушене;
  5. почистване от минерални и/или механични примеси.

Чл. 36. (1) Обработените билки се оформят на партиди.

(2) Оформената партида се етикетира от отговорника на билкозаготвителния пункт и/или склад за билки с определен партиден номер, позволяващ идентификацията ѝ.

Раздел X

Опаковане и етиктиране на билки

Чл. 37. (1) Билките се опаковат по начин, осигуряващ запазване на качеството им.

(2) За опаковане се използват материали, които са здрави, чисти, химически неактивни и с качество, което не позволява замърсяване, повреждане или разпиляване на билките.

(3) Единичното тегло на отделните опаковки отговаря на нормативните изисквания за физиологични норми и правила за ръчна работа с тежести.

Чл. 38. (1) Използването на опаковки за повторна употреба се допуска, при условие че от тях са отстранени всички остатъци от предишно съдържание.

(2) Не се допуска повторна употреба на опаковки, в които са държани билки от отровни или ароматни лечебни растения.

Чл. 39. Всички опаковки и опаковъчни материали се съхраняват в билкозаготвителните пунктове и/или складовете за билки на отделно, чисто и сухо място, без опасност от замърсяване и повреди.

Чл. 40. (1) Всяка транспортна опаковка с билки има етикет със следните данни:

1. наименование на билката на латински;
2. тегло (маса);
3. допълнителна информация при необходимост.

(2) Опаковките с билки от отровни лечебни растения се маркират с червена линия с ширина два сантиметра и символ за отровност.

(3) При етиктиране не се използват токсични мастила, бои или лепила.

(4) Етикетите се поставят по начин, който не позволява лесното им отделяне от опаковката.

Раздел XI

Съхранение и транспорт на билки

Чл. 41. В складовете за билки се съхраняват билки, които са придружени с документите по чл. 21 .

Чл. 42. Билките се приемат в складовете по тегло и в съответствие с изискванията на раздел VII.

Чл. 43. (1) Билките се съхраняват в складовете върху скари, палети, стелажи или рафтове по начин, който изключва тяхното замърсяване, увреждане и/или смесване.

(2) Билки от ароматни лечебни растения се съхраняват в отделно помещение или отделени от останалите чрез постоянни или временни прегради.

(3) Билки от отровни лечебни растения се съхраняват в отделно помещение или отделени от останалите чрез постоянни или временни прегради.

Чл. 44. (1) Билките се подреждат в складовете по партиди и по начин, който дава възможност отделните партиди да бъдат идентифицирани по техните номера.

(2) Всяка партида се обозначава с етикет, на който задължително се отразяват следните данни:

1. номер на партидата;
2. наименование на билката на латински език;
3. при необходимост върху етикета се отразяват и други данни.

Чл. 45. (1) В складовете за билки се извършва постоянен контрол за наличие на вредители. При появата им се провеждат мероприятия за тяхното унищожаване.

(2) Мероприятията по ал. 1 се извършват при недопускане на замърсяване на билките.

(3) Контролът на мероприятията по ал. 2 се осъществява от отговорника.

Чл. 46. В билкозаготвителните пунктове и/или складовете за билки се забранява съхранение на други стоки или продукти, както и извършване на дейности, които не са свързани с обработка и съхранение на билки.

Чл. 47. (1) Транспортирането на билки се извършва с превозни средства, които са чисти, сухи и при нужда покрити с водонепропусклива материя.

(2) Транспортирането на билки става по начин, който изключва възможността за тяхното замърсяване или повреждане.

Чл. 48. Транспортирането на билки съвместно с други стоки се допуска в случай, че са осигурени необходимите условия за предотвратяване на замърсяване и контакт между билките и останалите стоки.

Чл. 49. Билките се придружават от документите по чл. 21 на всеки един етап от тяхното движение.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Алергизиращи лечебни растения" са лечебни растения, предизвикващи алергични реакции, чувствителност към светлина (фоточувствителен ефект) и местно дразнещо действие.

2. "Движение на билки" е всяка операция, свързана с преместването на билки от мястото на производство, първична обработка или съхранение на друго място, независимо с каква цел.

3. "Етикет" е текст и/или обозначение, напечатан или прикрепен върху опаковката на билката.

4. "Партида" е количеството от един и същ вид билка, което е произведено при еднакви условия и е с еднакво качество.

5. "Сушене на билки" е процесът на отстраняване на излишната влага от свежите билки до съдържание 10 - 12 %, при максимално запазване на външния вид и химичния състав.

6. "Транспортна опаковка" е опаковката, в която билката се транспортира за продажба извън билкозаготвителния пункт и/или склад за билки.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Наредбата се издава на основание чл. 29, ал. 3 от Закона за лечебните растения.

§ 3. Лицата, организирани билкозаготвителен пункт и/или склад за билки преди влизане в сила на тази наредба, следва да приведат дейността си в съответствие с нейните изисквания не по-късно от 6 месеца от обнародването ѝ в "Държавен вестник".

§ 4. Раздел III от тази наредба влиза в сила 12 месеца след обнародването ѝ в "Държавен вестник".

§ 5. Контролът по изпълнението на наредбата се възлага на регионалните инспекции по околната среда и водите и органите на държавния санитарен контрол.

Приложение № 1
към чл. 6, ал. 1

Вх. рег. № ..... / До
..... 200.. год. РИОС В
град .....

УВЕДОМЛЕНИЕ

за организиран билкозаготвителен пункт/или склад

От ..... ЕГН.....

(име, презиме, фамилия)
лична карта № ..... изд. на ..... год.
от ..... в град .....

с постоянен адрес в град .....

(физическо лице, собственик, управител, изпълнителен директор)

Представител на .....
(фирма на юридическо лице, едноличен търговец)

БУЛСТАТ: ..... Дан. №: .....

(адрес/адрес на управление—община) (населено място) (пощ. код)

(ж.к./квартал) (булевард/площад/улица) № .....

(блок) (вход) (етаж) (ап.) (телефон) (факс)

С настоящото Ви уведомявам,

че към ..... 200.. год. СЪМ / ПРЕДСТАВЛЯВАНАТА ОТ МЕН ФИРМА Е организиран/а билкозаготвителен пункт /или склад за билки, който отговаря на всички изисквания на нормативните актове, регламентиращи извършването на дейност по изкупуване /или първична обработка на билки и последващото им съхраняване и считано от ..... 200.. год. ЩЕ ОСЪЩЕСТВЯВАМ / ПРЕДСТАВЛЯВАНАТА ОТ МЕН ФИРМА ЩЕ ОСЪЩЕСТВЯВА тази дейност.

(не нужното се зачертава)

Моля да бъдат предприети необходимите действия за регистрация на книгата за изкупени, реализирани и налични количества билки, която ще се води за обекта, както и за това посоченото по-горе обстоятелство да бъде отразено по законоустановения ред, като се вземе предвид, че:

Административният адрес на организирания билкозаготвителен пункт /или склад е:

(населено място) (община) (пощ. код)

(ж.к./квартал) (булевард/площад/улица) № .....

(блок) (вход) (етаж) (ап.) (телефон) (факс)

Отговорник на организирания билкозаготвителен пункт /или склад е:

..... ЕГН.....

(име, презиме, фамилия)

лична карта № ..... изд. на ..... год.

от ..... в град .....

с постоянен адрес в град (с.) .....

Справка-декларация за площта на организирания билкозаготвителен пункт /или склад за билки

Обща площ на обекта: ..... кв.м.

Застроена площ: ..... кв.м.

Справка-декларация за наличието на отделни помещения или тяхната функционална обособеност на организирания билкозаготвителен пункт /или склад за билки:

Вярното се отбелязва с "ДА" или с "НЕ"

Наличие на отделни помещения: .....

Функционална обособеност на помещенията: .....

Наличие на открити площадки: .....

Наличие на сушилня за изкуствено сушене: .....

Приложени документи:

Да Не

1. Уведомление за актуална отсрочка

Приложение № 2
към чл. 8, ал. 2

Вх. рег. № ..... / До
..... 200.. год. РИОСВ
град .....

УВЕДОМЛЕНИЕ ЗА ИЗКУПУВАНЕ
на неподложени на първична обработка билки за
нуждите на производство

От ..... Е Г Н .....
(име, презиме, фамилия)
линейният ..... улична ..... год.
от ..... град .....
с постоянен адрес в град .....
(физическо лице, собственик, управител, изпълнителен директор)

Представител на .....
(фирма на юридическо лице, едноличен търговец)

БИЛКИ: ..... Дан №: .....
(адрес/ адресна управленско-бирова) (населено място) (пощ. код)
.....
(ж.к./квартал) (булевард/площад/улица) №
(блок) (жод) (етаж) (пл.) (телефон) (факс)

С настоящото Ви уведомявам,
че считано от ..... 200.. год. ЗА НЕУЖИТЕНА ПРОИЗВОДСТВО ЩЕ ИЗКУПУВАМ / ПРЕДСТАВЛЯВАНАТА ОТ МЕН ФИРМА ЩЕ ИЗКУПУВА НЕПОДЛОЖЕНИ НА ПЪРВИЧНА ОБРАБОТКА БИЛКИ,
(неужитното се зачертава)

НА АДРЕС:

.....
(населено място) (община) (поселение)
.....
(ж.к./квартал) (булевард/площад/улица)

Моля посоченото обстоятелство да бъде от по законоустановения ред, както и да бъдат предприети необходимите действия за регистрация на купи изкупени, реализирани налични количества и жени на първична обработка билки, която ще се посочения по-горе обект.

Отговорник на организирания билкозаготвителен и/или склад е:

..... Е Г Н .....
(име, презиме, фамилия)
линейният ..... улична .....
от ..... град .....
с постоянен адрес в град (с.) .....

Привождени документи:

Да

1. Удостоверение за актуална съдебна регистрация, ако лицето е търговец -----
2. Копие от документа (договора), с който билкозаготвителят е възложил управлението и организацията на билкозаготвителния пункт и/или склад на лице, изпълняващо функциите на отговорник -----

..... (дата) ..... (подпис / печ)

Приложение № 3

към чл. 13, ал. 1

Вх. рег. № ..... / ..... 200 .. год.

До
РИОСВ
град

СПРАВКА

за изкупените, реализираните и наличните количества билки
за ..... година

Билкозаготвителен пункт/склад за билки: .....

(населено място, адрес)

организиран от .....

(физическо лице, собственик, управител, изпълнителен директор)

№	Вид билка	Мярка (кг)	Налични количества в началото на годината	Изкупени количества	Реализирани количества	Налични количества в края на годината
---	-----------	------------	---	---------------------	------------------------	---------------------------------------

I. Билки под специален режим на опазване и ползване

II. Билки, които не са под специален режим на опазване и ползване

гр. ....
дата: .....
фамилия)

Отговорник на пункта/склада за билки: .....
(име, презиме,

Подпис: .....

Приложение № 4

към чл. 15
Книга за изкупените, реализираните и наличните количества билки

№	Дата	Вид билка	Изкупено количество (кг)		Доставчик	Реализирано количество (кг)		Налично количество (кг)		Съпровождащи документи
			с вежо	с ухо		с вежо	с ухо	с вежо	с ухо	

Приложение № 5

към чл. 18, т. 2, буква "б"
Отровни лечебни растения

Акорус (Блатен аир)	<i>Acorus calamus</i> L.	Araceae
Блатняк обикновен	<i>Caltha palustris</i> L.	Ranunculaceae
Блян бял	<i>Hyoscyamus albus</i> L.	Solanaceae
Блян черен	<i>Hyoscyamus niger</i> L.	Solanaceae
Божур червен	<i>Paeonia peregrina</i> Mill.	Paeoniaceae

Ботурче есенно	Cyclamen hederifolium Ait. (C. neapolitanum Ten.)	Primulaceae
Ботурче пролетно	Cyclamen coum Mill.	Primulaceae
Брей обикновен	Tamus communis L.	Dioscoreaceae
Брош бояджийски	Rubia tinctorum L.	Rubiaceae
Бръшлян	Hedera helix L.	Araliaceae
Бърдун бял	Asphodelus albus Mill.	Liliaceae
Бърдуче (Жълта водна роза)	Nuphar lutea (L.) S. et S.	Nymphaeaceae
Бударница обикновена	Galeopsis ladanum L.	Lamiaceae
Бучиниш, петнист (Цволика)	Conium maculatum L.	Apiaceae
Бъз нисък (Бъзак)	Sambucus ebulus L.	Caprifoliaceae
Бял имел	Viscum album L.	Loranthaceae
Бясно дърво обикновено	Daphne mezereum L.	Thymeleaceae
Вечерник обикновен	Hesperis matronalis L.	Brassicaceae
Винобой американски	Phytolaca americana L.	Phytolacaceae
Винцетоксикум лечебен (Устрел лечебен)	Vincetoxicum hirundinaria Medic. (V. officinale L., Cynanchum vincetoxicum (L.) R. Br.	Asclepiadaceae
Воден морач обикновен	Oenanthe aquatica L.	Apiaceae

Водна роза (Блатна роза)	<i>Nymphaea alba</i> L.	Nymphaeaceae
Вранско око	<i>Paris quadrifolia</i> L.	Liliaceae
Вратига, паничка	<i>Tanacetum vulgare</i> L.	Asteraceae
Вълмо руско	<i>Salicornia ruthenica</i> Iljin.	Chenopodiaceae
Вълча ябълка обикновена	<i>Aristolochia clematidis</i> L.	Aristolochiaceae
Вълча ябълка кръглолистна	<i>Aristolochia rotunda</i> L.	Aristolochiaceae
Глушина посевна	<i>Vicia sativa</i> L.	Fabaceae
Горицвет летен	<i>Adonis aestivalis</i> L.	Ranunculaceae
Горицвет пролетен	<i>Adonis vernalis</i> L.	Ranunculaceae
Гълъбови очички	<i>Hepatica nobilis</i> Mill.	Ranunculaceae
Гърбач	<i>Periploca graeca</i> L.	Asclepiadaceae
Джел обикновен (Кошничар)	<i>Ilex aquifolium</i> L.	Aquifoliaceae
Дива краставица	<i>Ecbalium elaterium</i> L.	Cucurbitaceae
Дива тиква	<i>Bryonia alba</i> L.	Cucurbitaceae
Дяволска уста обикновена	<i>Leonurus cardiaca</i> L.	Lamiaceae
Ефедра обикновена	<i>Ephedra distachya</i> L.	Ephedraceae

Жълтуга висока (Ж. багрилна)	<i>Genista tinctoria</i> L.	Fabaceae
Жълтуга горска	<i>Genista ovata</i> W.et K.	Fabaceae
Жълтурче	<i>Ranunculus ficaria</i> L.	Ranunculaceae
Зановец бял	<i>Chamaecytisus albus</i> (Jacq.) Rothm. (<i>Cytisus albus</i> Hacq.)	Fabaceae
Зановец карпатски	<i>Chamaecytisus lejocarpus</i> (A.Kern.) Rothm. (<i>Cytisus lejocarpus</i> W.K.)	Fabaceae
Зановец космат	<i>Chamaecytisus hirsutus</i> (L.) Link. (<i>Cytisus hirsutus</i> L.)	Fabaceae
Зановец регенсбургски	<i>Chamaecytisus ratisbonensis</i> (Schaeff.) Rothm. (<i>Cytisus ratisbonensis</i> Schaeff.)	Fabaceae
Зарасличе (Черен оман)	<i>Symphytum officinale</i> L.	Boraginaceae
Зимзелен малък	<i>Vinca minor</i> L.	Apocynaceae
Зимзелен тревист	<i>Vinca herbacea</i> W.et K.	Apocynaceae
Златен дъжд	<i>Laburnum anagyroides</i> Medic.	Fabaceae
Змийско мляко	<i>Chelidonium majus</i> L.	Papaveraceae
Змиярник петнист	<i>Arum maculatum</i> L.	Araceae
Змиярник италиански	<i>Arum italicum</i> Mill.	Araceae
Зърнеш	<i>Peganum harmala</i> L.	Zygophyllaceae
Кадънка (Полски мак)	<i>Papaver rhoeas</i> L.	Papaveraceae

Кандилка обикновена	<i>Aquilegia nigricans</i> Baumg. (<i>A. vulgaris</i> L.)	Ranunculaceae
Кисел трън обикновен	<i>Berberis vulgaris</i> L.	Berberidaceae
Клинавиче изправено	<i>Cionura erecta</i> (Marsdenia <i>erecta</i> R.Br.)	Asclepiadaceae
Кокиче елвезиево Vel.)	<i>Galanthus elwesii</i> Hook. (<i>G.</i> <i>maximus</i>)	Amaryllidaceae
Кокиче снежно	<i>Galanthus nivalis</i> L.	Amaryllidaceae
Кокошка	<i>Isopyrum thalictroides</i> L.	Ranunculaceae
Копитник	<i>Asarum europaeum</i> L.	Aristolochiaceae
Крем петров	<i>Lilium martagon</i> L.	Liliaceae
Кукуряк миризлив	<i>Helleborus odoratus</i> W. et K.	Ranunculaceae
Кучешко грозде червено	<i>Solanum dulcamara</i> L.	Solanaceae
Кучешко грозде черно	<i>Solanum nigrum</i> L.	Solanaceae
Къклица	<i>Agrostemma githago</i> L.	Caryophyllaceae
Лавровишня лечебна	<i>Laurocerasus officinalis</i> Roem.	Rosaceae
Лисичина грудеста	<i>Corydalis bulbosa</i> (L.) DC. (<i>C. cava</i> Schweigg.)	Papaveraceae
Лисичина плътнотрудеста	<i>Corydalis solida</i> (L.) Swartz.	Papaveraceae

Люляк	<i>Syringa vulgaris</i> L.	Oleaceae
Лютиче езичесто	<i>Ranunculus lingua</i> L.	Ranunculaceae
Лютиче многоцветно	<i>Ranunculus polyanthemos</i> L.	Ranunculaceae
Лютиче огненоцветно	<i>Ranunculus flammula</i> L.	Ranunculaceae
Лютиче отровно	<i>Ranunculus scleratus</i> L.	Ranunculaceae
Лютиче пълзящо	<i>Ranunculus repens</i> L.	Ranunculaceae
Маслинка обикновена	<i>Ligustrum vulgare</i> L.	Oleaceae
Мехунка	<i>Physalis alkekengi</i> L.	Solanaceae
Млечка горска	<i>Euphorbia amygdaloides</i> L.	Euphorbiaceae
Млечка градинска	<i>Euphorbia peplus</i> L.	Euphorbiaceae
Млечка мирсинитска	<i>Euphorbia myrsinites</i> L.	Euphorbiaceae
Млечка обикновена	<i>Euphorbia cyparissias</i> Host.	Euphorbiaceae
Млечка пясъчна	<i>Euphorbia peplis</i> L.	Euphorbiaceae
Момкова сълза лечерна	<i>Polygonatum odoratum</i> (Mill.) Druce (<i>P. officinale</i> All.)	Liliaceae
Момкова сълза	<i>Polygonatum</i>	Liliaceae
многоцветна	<i>multiflorum</i> (L.) All.	
Момина сълза	<i>Convallaria majalis</i> L.	Liliaceae

Мразовец есенен (Кърпикожух)	<i>Colchicum autumnale</i> L.	Liliaceae
Мъжка папрат	<i>Dryopteris filix-mas</i> (L.) Schott.	Aspidiaceae
Напръстник вълнест	<i>Digitalis lanata</i> Ehrh.	Scrophulariaceae
Напръстник едроцветен Murr.)	<i>Digitalis grandiflora</i> Mill. (<i>D.ambigua</i>	Scrophulariaceae
Напръстник ръждив	<i>Digitalis ferruginea</i> L.	Scrophulariaceae
Наумка лечебна	<i>Cynoglossum officinale</i> L.	Boraginaceae
Нокът обикновен	<i>Lonicera xilostem</i> L.	Caprifoliaceae
Обичниче дребно	<i>Thalictrum minus</i> L.	Ranunculaceae
Обичниче жълто	<i>Thalictrum flavum</i> L.	Ranunculaceae
Обичниче кандилколистно	<i>Thalictrum aquilegifolium</i> L.	Ranunculaceae
Огнивче полско	<i>Anagallis arvensis</i>	Primulaceae
Огниче	<i>Chenopodium botrys</i> L.	Chenopodiaceae
Орлова папрат	<i>Pteridium aquilinum</i> (L.) Kuhn.	Hypolepidaceae
Папаронка жълта (Жълт мак, Рогатец)	<i>Glaucium flavum</i> Crantz.	Papaveraceae
Пелин горчив	<i>Artemisia absinthium</i> L.	Asteraceae

Пелин обикновен	<i>Artemisia vulgaris</i> L.	Asteraceae
Пелин сантонинов	<i>Artemisia santonicum</i> L. ssp. <i>patens</i> (Neilr.) K. Pers. (<i>A. maritima</i> L.)	Asteraceae
Плавун бухалковиден	<i>Lycopodium clavatum</i> L.	Lycopodiaceae
Повет обикновен	<i>Clematis vitalba</i> L.	Ranunculaceae
Повет прав	<i>Clematis recta</i> L.	Ranunculaceae
Подсунка обикновена	<i>Heliotropium europaeum</i> L.	Boraginaceae
Пролез едногодишен	<i>Mercurialis annua</i> L.	Euporbiaceae
Пролез многогодишен	<i>Mercurialis perennis</i> L.	Euphorbiaceae
Ралица източна	<i>Consolida hispanica</i> (Costa) Greut. et Burdet. (<i>Delphinium orientalis</i> Schreb.)	Ranunculaceae
Ралица обикновена	<i>Consolida regalis</i> S.F.Gray. (<i>Delphinium consolida</i> L.)	Ranunculaceae
Ранилист лечебен	<i>Betonica officinalis</i> L. (<i>Stachys officinalis</i> (L.) Trev.)	Lamiaceae
Ресник	<i>Actaea spicata</i> L.	Ranunculaceae
Рицин	<i>Ricinus communis</i> L.	Euphorbiaceae
Росопас вайлантов	<i>Fumaria vaillantii</i> Loisel.	Papaveraceae
Росопас лечебен	<i>Fumaria officinalis</i> L.	Papaveraceae
Самакитка жълта	<i>Aconitum lycoctonum</i> L. ssp. <i>neapolitanum</i> (Ten.) Nym. (<i>A. Lamarckii</i> Reichenb.)	Ranunculaceae

Самакитка синя	<i>Aconitum variegatum</i> L. (<i>A. cammarum</i> Jacq.)	Ranunculaceae
Сапунче лечебно	<i>Saponaria officinalis</i> L.	Caryophyllaceae
Седефче	<i>Ruta graveolens</i> L.	Rutaceae
Секирче посевно	<i>Lathyrus sativus</i> L.	Fabaceae
Солянка европейска	<i>Salicornia europaea</i> L. (<i>S. herbacea</i> L.)	Chenopodiaceae
Спарциум	<i>Spartium junceum</i> L.	Fabaceae
Спореж блатен	<i>Senecio paludosus</i> L.	Asteraceae
Спореж дъбовогорски	<i>Senecio nemorensis</i> L.	Asteraceae
Спореж леплив	<i>Senecio viscosus</i> L.	Asteraceae
Спореж перестолистен	<i>Senecio othonnae</i> Bieb.	Asteraceae
Спореж обикновен	<i>Senecio vulgaris</i> L.	Asteraceae
Спореж яacobов	<i>Senecio jacobaea</i> L.	Asteraceae
Старо биле (Лудо биле)	<i>Atropa belladonna</i> L.	Solanaceae
Съсънка бяла	<i>Anemone nemorosa</i> L.	Ranunculaceae
Съсънка горска	<i>Anemone sylvestris</i> L.	Ranunculaceae
Съсънка лютиковидна	<i>Anemone ranunculoides</i> L.	Ranunculaceae
Татул	<i>Datura stramonium</i> L.	Solanaceae

Тис обикновен	<i>Taxus baccata</i> L.	Taxaceae
Тлъстига лютива	<i>Sedum acre</i> L.	Crassulaceae
Хвойна казашка (Смрика казашка)	<i>Juniperus sabina</i> L.	Cupressaceae
Хвощ блатен	<i>Equisetum palustris</i> L.	Equisetaceae
Хуперция иглолистна (Плаун обикновен)	<i>Huperzia inundata</i> (L.) Bernh ex Schrank et Mart. (<i>Lycopodium selago</i> L.)	Lycopodiaceae
Цикута	<i>Cicuta virosa</i> L.	Apiaceae
Челядник кръглоглав	<i>Echinops sphaerocephalus</i> L.	Asteraceae
Чемерика лобелиева (Ч. бяла)	<i>Veratrum lobelianum</i> Bernth. (<i>V. album</i> L.)	Liliaceae
Чемерика черна	<i>Veratrum nigrum</i> L.	Liliaceae
Чемшир	<i>Buxus sempervirens</i> L.	Buxaceae
Чер имел европейски	<i>Loranthus europaeus</i> Jacq.	Loranthaceae
Чобанка бяла	<i>Petasites albus</i> (L.) Gaertn.	Asteraceae
Чобанка хибридна (Ч. лечебна)	<i>Petasites hybridus</i> (L.) Gaertn. (<i>P. officinalis</i> Moench.)	Asteraceae

Приложение № 6

към чл. 18, т. 2, буква "б"
Алергизиращи лечебни растения

Азмацуг (Див керевиз) балдаранолистен	<i>Anthriscus cerefolium</i> (L.) Hoffm.	Apiaceae
--	--	----------

Анасон едър	<i>Pimpinella major</i> (L.) Huds.	Apiaceae
Анасон каменоломков	<i>Pimpinella saxifraga</i> L.	Apiaceae
Бенедиктински трън, пресечка	<i>Cnicus benedictus</i> L.	Asteraceae
Битуминария	<i>Bituminaria bituminosa</i> (L.) Stirt. (<i>Psoralea bituminosa</i> L.)	Fabaceae
Блатняк обикновен	<i>Caltha palustris</i> L.	Ranunculac eae
Бор бял	<i>Pinus sylvestris</i> L.	Pinaceae
Ботурче есенно	<i>Cyclamen hederifolium</i> Ait. (<i>C.</i> <i>neapolitanum</i> Ten.)	Primulacea e
Ботурче пролетно	<i>Cyclamen coum</i> Mill.	Primulacea e
Брей обикновен	<i>Tamus communis</i> L.	Dioscoreac eae
Брош бояджийски	<i>Rubia tinctorum</i> L.	Rubiaceae
Бръшлян	<i>Hedera helix</i> L.	Araliaceae
Бучиниш, петнист (Цволика)	<i>Conium maculatum</i> L.	Apiaceae
Бясно дърво обикновено	<i>Daphne mezereum</i> L.	Thymeleac eae
Винобой американски	<i>Phytolaca americana</i> L.	Phytolacac eae
Воден морач обикновен	<i>Oenanthe aquatica</i> L.	Apiaceae

Вратига, паничка	Tanacetum vulgare L.	Asteraceae
Върба бяла	Salix alba L.	Salicaceae
Върба петтичинкова	Salix pentandra L.	Salicaceae
Върба срещуположнолистна (В. червена)	Salix purpurea L.	Salicaceae
Глухарче обикновено	Taraxacum officinale Web.	Asteraceae
Гълъбови очички	Hepatica nobilis Mill.	Ranunculac eae
Девесил мъхнат	Heracleum verticillatum Panc. (H.sphondilium L.)	Apiaceae
Девесил сибирски	Heracleum sibiricum L.	Apiaceae
Див магданоз	Aethusa cynapium L.	Apiaceae
Дива краставица	Ecbalium elaterium L.	Cucurbitac eae
Дива тиква	Bryonia alba L.	Cucurbitac eae
Звъника лечебна (Жълт кантарион лечебен, Порезниче)	Hypericum perforatum L.	Hypericace ae
Звъника петниста	Hypericum maculatum Crantz. (H. quadrangulum L.)	Hypericace ae
Зимянка горска	Ferulago sylvatica (Bess.) Rchb.	Apiaceae
Златица обикновена (Златна пръчица)	Solidago virga-aurea L.	Asteraceae

Змийско мляко	<i>Chelidonium majus</i> L.	Papaveraceae
Змиряник петнист	<i>Arum maculatum</i> L.	Araceae
Змиряник италиански	<i>Arum italicum</i> Mill.	Araceae
Казашки бодил бодлив (Рогачица)	<i>Xanthium spinosum</i> L.	Asteraceae
Казашки бодил влакнест	<i>Xanthium strumarium</i> L.	Asteraceae
Камшик лечебен	<i>Agrimonia eupatoria</i> L.	Rosaceae
Ким обикновен	<i>Carum carvi</i> L.	Apiaceae
Комунига бяла	<i>Melilotus alba</i> Med.	Fabaceae
Комунига индийска	<i>Melilotus indica</i> (L.) All.	Fabaceae
Комунига лечебна	<i>Melilotus officinalis</i> (L.) Pal.	Fabaceae
Коприва гръцка	<i>Urtica urens</i> L.	Urticaceae
Копър обикновен	<i>Anethum graveolens</i> L.	Apiaceae
Кориандр посевен	<i>Coriandrum sativum</i> L.	Apiaceae
Крем петров	<i>Lilium martagon</i> L.	Liliaceae
Кукуряк миризлив	<i>Helleborus odorus</i> W. et K.	Ranunculaceae
Лаваница, жаблек	<i>Alisma plantago</i> L.	Alismataceae

Лапад алпийски	Rumex alpinus L.	Polygonaceae
Лук мечи (Левурда)	Allium ursinum L.	Liliaceae
Лютиче езичесто	Ranunculus lingua L.	Ranunculaceae
Лютиче многоцветно	Ranunculus polyanthemos L.	Ranunculaceae
Лютиче огненоцветно	Ranunculus flammula L.	Ranunculaceae
Лютиче отровно	Ranunculus scleratus L.	Ranunculaceae
Лютиче пълзящо	Ranunculus repens L.	Ranunculaceae
Миши уши (Рунянка)	Hieracium pilosella L.	Asteraceae
Млечка горска	Euphorbia amygdaloides L.	Euphorbiaceae
Млечка градинска	Euphorbia peplus L.	Euphorbiaceae
Млечка мирсинитска	Euphorbia myrsinites L.	Euphorbiaceae
Млечка обикновена	Euphorbia cyparissias Host.	Euphorbiaceae
Млечка пясъчна	Euphorbia peplis L.	Euphorbiaceae
Момкова сълза многоцветна	Polygonatum multiflorum (L.) All.	Liliaceae

Наумка лечебна	<i>Cynoglossum officinale</i> L.	Boraginaceae
Огниче	<i>Chenopodium botrys</i> L.	Chenopodiaceae
Оман сърцевиднолюспест (Оман бял)	<i>Inula helenium</i> L.	Asteraceae
Орехче ливадно	<i>Filipendula vulgaris</i> Moench. (<i>F. hexapetala</i> Gilib.)	Rosaceae
Орехче обикновено	<i>Filipendula ulmaria</i> Maxim.	Rosaceae
Пелин горчив	<i>Artemisia absinthium</i> L.	Asteraceae
Пелин едногодишен	<i>Artemisia annua</i> L.	Asteraceae
Пелин обикновен	<i>Artemisia vulgaris</i> L.	Asteraceae
Пелин полски	<i>Artemisia campestris</i> L.	Asteraceae
Пелин сантонинов	<i>Artemisia santonicum</i> L. ssp. <i>patens</i> (Neilr.) K. Pers. (<i>A. maritima</i> L.)	Asteraceae
Пелин тънкожилест	<i>Artemisia lerchiana</i> Weber	Asteraceae
Пипериче водно	<i>Persicaria maculata</i> (Raf.) S. Gray	Polygonaceae
Пипериче обикновено	<i>Persicaria hydropiper</i> (L.) Spach.	Polygonaceae
Пищялка горска	<i>Angelica sylvestris</i> L.	Apiaceae
Пищялка лечебна	<i>Angelica archangelica</i> L.	Apiaceae
Пищялка панчичиева	<i>Angelica pancicii</i> Vand.	Apiaceae

Подрумиче (Бяла Рада) полско	<i>Anthemis cotula</i> L.	Asteraceae
Прангос ферулов	<i>Prangos ferulacea</i> (L.) Lindl.	Apiaceae
Пролез едногодишен	<i>Mercurialis annua</i> L.	Euporbiaceae
Пролез многогодишен	<i>Mercurialis perennis</i> L.	Euphorbiaceae
Равнец благороден	<i>Achillea nobilis</i> L.	Asteraceae
Равнец едрolistен	<i>Achillea grandifolia</i> Friv.	Asteraceae
Равнец струмски (Р. жълт)	<i>Achillea clypeolata</i> Sm.	Asteraceae
Равнец хилядолистен (Р. бял)	<i>Achillea millefolium</i> gr.	Asteraceae
Ралица източна	<i>Consolida hispanica</i> (Costa) Greut. et Burdet. (<i>Delphinium orientalis</i> Schreb.)	Ranunculaceae
Ралица обикновена	<i>Consolida regalis</i> S.F.Gray. (<i>Delphinium consolida</i> L.)	Ranunculaceae
Резене (Морач)	<i>Foeniculum vulgare</i> Mill.	Apiaceae
Ресник	<i>Actaea spicata</i> L.	Ranunculaceae
Репей дребен	<i>Arctium minus</i> Bernh.	Asteraceae
Репей сенколюбив	<i>Arctium nemorosum</i> L.	Asteraceae
Репей червенолюспест	<i>Arctium tomentosum</i> Mill.	Asteraceae

Росен	<i>Dictamnus albus</i> L.	Rutaceae
Росянка	<i>Drosera rotundifolia</i> L.	Droseraceae
Самакитка жълта	<i>Aconitum licoctonum</i> L. ssp. <i>Neapolitanum</i> (Ten.) Nym. (<i>A. Lamarckii</i> Reichenb.)	Ranunculaceae
Самакитка синя	<i>Aconitum variegatum</i> L. (<i>A. cammarum</i> Jacq.)	Ranunculaceae
Самодивска трева еленова	<i>Peucedanum cervaria</i> (L.) Lapeyer.	Apiaceae
Самодивска трева лечебна	<i>Peucedanum officinalis</i> L.	Apiaceae
Сапунче лечебно	<i>Saponaria officinalis</i> L.	Caryophyllaceae
Саркофай обикновен	<i>Plumbago europaea</i> L.	Plumbaginaceae
Седефче	<i>Ruta graveolens</i> L.	Rutaceae
Синя жлъчка грапавоплодна	<i>Cichorium intybus</i> L.	Asteraceae
Смрадлика	<i>Cotinus coggygria</i> Scop.	Anacardiaceae
Съсънка бяла	<i>Anemone nemorosa</i> L.	Ranunculaceae
Съсънка горска	<i>Anemone sylvestris</i> L.	Ranunculaceae
Съсънка лютиковидна	<i>Anemone ranunculoides</i> L.	Ranunculaceae

Топола черна	<i>Populus nigra</i> L.	Salicaceae
Чашкодрян брадавичест	<i>Euonymus verrucosus</i> Scop.	Celastraceae
Чашкодрян европейски	<i>Euonymus europaeus</i> L.	Celastraceae
Чемерика лобелиева (Ч.бяла)	<i>Veratrum lobelianum</i> Bernth. (<i>V. album</i> L.)	Liliaceae
Чемерика черна	<i>Veratrum nigrum</i> L.	Liliaceae
Шмак дъбилен	<i>Rhus coriaria</i> L.	Anacardiaceae
Ягода горска	<i>Fragaria vesca</i> L.	Rosaceae

Приложение № 7

към чл. 34, т. 1
Ароматни лечебни растения

Азмацуг (Див керевиз) балдаранолистен	<i>Anthriscus cerefolium</i> (L.) Hoffm.	Apiaceae
Акорус (Блатен аир)	<i>Acorus calamus</i> L.	Araceae
Анасон едър	<i>Pimpinella major</i> (L.) Huds.	Apiaceae
Анасон каменоломков	<i>Pimpinella saxifraga</i> L.	Apiaceae
Ацинос полски	<i>Acinos arvensis</i> (Lam.) Dandy (<i>Calamintha acinos</i> Clairv.)	Lamiaceae
Ацинос ароматичен	<i>Acinos suaveolens</i> (S.et S.) G.Don.	Lamiaceae
Балдаран грудков	<i>Chaerophyllum bulbosum</i> L.	Apiaceae

Балдаран замайващ	<i>Chaerophyllum tenulentum</i> L.	Apiaceae
Бор бял	<i>Pinus sylvestris</i> L.	Pinaceae
Вратига, паничка	<i>Tanacetum vulgare</i> L.	Asteraceae
Горуха буренна	<i>Lepidium ruderale</i> L.	Brassicaceae
Градински чай	<i>Salvia officinalis</i> L.	Lamiaceae
Девесил мъхнат	<i>Heracleum verticillatum</i> Panc. (<i>H. sphondyliu</i> L.)	Apiaceae
Девесил сибирски	<i>Heracleum sibiricum</i> L.	Apiaceae
Див магданоз	<i>Aethusa cynapium</i> L.	Apiaceae
Дилянка	<i>Valeriana officinalis</i> L.	Valerianaceae
Еньовче ароматно (Лазаркиня)	<i>Galium odoratum</i> (L.) Scop. (<i>Asperula odorata</i> L.)	Rubiaceae
Звъника лечебна (Жълт кантарион лечебен, Порезниче)	<i>Hypericum perforatum</i> L.	Hypericaceae
Звъника рожецовидна (родопска)	<i>Hypericum cerastoides</i> (Spach) N. Robson (<i>H. rhodopeum</i> Friv.)	Hypericaceae
Здравец зловонен	<i>Geranium robertianum</i> L.	Geraniaceae
Здравец обикновен	<i>Geranium macrorrhizum</i> L.	Geraniaceae
Зимянка горска	<i>Ferulago sylvatica</i> (Bess.) Rchb.	Apiaceae

Исоп лечебен	<i>Hyssopus officinalis</i> L.ssp. <i>aristatus</i> (Godr.) Briq.	Lamiacea e
Какула бяла (Конски босилек б.)	<i>Salvia aethiopsis</i> L.	Lamiacea e
Какула горска (Конски босилек г.)	<i>Salvia nemorosa</i> L.	Lamiacea e
Какула жълта (Конски босилек ж.)	<i>Salvia glutinosa</i> L.	Lamiacea e
Какула ливадна (Конски босилек л.)	<i>Salvia pratensis</i> L.	Lamiacea e
Какула мускатна (Конски босилек м.)	<i>Salvia sclarea</i> L.	Lamiacea e
Какула прешленеста (Конски босилек п.)	<i>Salvia verticillata</i> L.	Lamiacea e
Катраника	<i>Artemisia alba</i> Turra	Asteraceae
Ким обикновен	<i>Carum carvi</i> L.	Apiaceae
Копър обикновен	<i>Anethum graveolens</i> L.	Apiaceae
Кориандър посевен	<i>Coriandrum sativum</i> L.	Apiaceae
Коча билка обикновена	<i>Nepeta cataria</i> L.	Lamiacea e
Липа дребнолистна	<i>Tilia cordata</i> Mill. (T. <i>parvifolia</i> Ehrh.)	Tiliacea e
Липа едролистна	<i>Tilia platyphyllos</i> Scop. (T. <i>grandifolia</i> Neilr.)	Tiliacea e

Липа сребролистна	<i>Tilia tomentosa</i> Moench. (<i>T. argentea</i> Dest.)	Tiliacea e
Мащерка българска	<i>Thymus longidentatus</i> (Deg. et Urum.) Ronn. (<i>T. Bulgaricum</i> Ronn.)	Lamiacea e
Мащерка гола	<i>Thymus glabrescens</i> Willd.	Lamiacea e
Мащерка дългостъблена	<i>Thymus longicaulis</i> C. Presl.	Lamiacea e
Мащерка калиерова	<i>Thymus callieri</i> Borb.	Lamiacea e
Мащерка красива	<i>Thymus comptus</i> Friv. (<i>T. glaucus</i> Friv.)	Lamiacea e
Мащерка набраздена	<i>Thymus striatus</i> Vahl.	Lamiacea e
Мащерка планинска	<i>Thymus pulegioides</i> L. (<i>T. montana</i> W.K.)	Lamiacea e
Мащерка сибторпиева	<i>Thymus sibthorpii</i> Benth.	Lamiacea e
Мента блатна	<i>Mentha pulegium</i> L.	Lamiacea e
Мента водна	<i>Mentha aquatica</i> L.	Lamiacea e
Мента дълголистна	<i>Mentha longifolia</i> (L.) Huds.	Lamiacea e
Мента кръглолистна	<i>Mentha suaveolens</i> Ehrh. (<i>M. rotundifolia</i> (L.) Huds.)	Lamiacea e
Мента полска	<i>Mentha arvensis</i> L.	Lamiacea e

Мента обикновена (Джоджен)	<i>Mentha spicata</i> L.	Lamiaceae
Миризлив бурен кримски	<i>Sideritis syriaca</i> L. (<i>S. taurica</i> Steph.)	Lamiaceae
Миризлив бурен обикновен	<i>Sideritis montana</i> L.	Lamiaceae
Миризливче пъстро	<i>Calamintha nepeta</i> (L.) Savi.	Lamiaceae
Миризливче лечебно	<i>Calamintha nepeta</i> (L.) Savi. ssp. <i>glandulosa</i> (Req.) P. Ball. (<i>C. officinalis</i> Moench.)	Lamiaceae
Огниче	<i>Chenopodium botrys</i> L.	Chenopodiaceae
Оман сърцевиднолюспест (Оман бял)	<i>Inula helenium</i> L.	Asteraceae
Опопанакс четинест	<i>Opopanax hispidus</i> (Friv.) Grsb.	Apiaceae
Опопанакс широколистен	<i>Opopanax chironium</i> (L.) Koch.	Apiaceae
Пелин горчив	<i>Artemisia absinthium</i> L.	Asteraceae
Пелин едногодишен	<i>Artemisia annua</i> L.	Asteraceae
Пелин обикновен	<i>Artemisia vulgaris</i> L.	Asteraceae
Пелин полски	<i>Artemisia campestris</i> L.	Asteraceae

Пелин сантонинов	<i>Artemisia santonicum</i> L. ssp. <i>patens</i> (Neilr.) K.Pers. (<i>A. maritima</i> L.)	Asteraceae
Пелин тънкожилест	<i>Artemisia lerchiana</i> Weber	Asteraceae
Пирински чай	<i>Sideritis scardica</i> Grsb.	Lamiaceae
Пищялка горска	<i>Angelica sylvestris</i> L.	Apiaceae
Пищялка лечебна	<i>Angelica archangelica</i> L.	Apiaceae
Пищялка панчиchieва	<i>Angelica pancicii</i> Vand.	Apiaceae
Подъбиче бяло	<i>Teucrium polium</i> L.	Lamiaceae
Подъбиче луково	<i>Teucrium scordium</i> L.	Lamiaceae
Подъбиче планинско	<i>Teucrium montanum</i> L.	Lamiaceae
Порезникбодлив	<i>Sesili rigidum</i> W. et K.	Apiaceae
Порезник кривостъблен	<i>Sesili tortuosum</i> L.	Apiaceae
Прангос ферулов	<i>Prangos ferulacea</i> (L.) Lindl.	Apiaceae
Пчелинок обикновен	<i>Marrubium vulgare</i> L.	Lamiaceae
Пчелинок ран	<i>Marrubium parviflorum</i> Friv. et Mey. (<i>Marrubium praecox</i> Lka.)	Lamiaceae
Равнец благороден	<i>Achillea nobilis</i> L.	Asteraceae

Равнец едрolistен	<i>Achillea grandifolia</i> Friv.	Asteraceae
Равнец струмски (Р. жълт)	<i>Achillea clypeolata</i> Sm.	Asteraceae
Равнец хилядолистен (Р. бял)	<i>Achillea millefolium</i> gr.	Asteraceae
Резене (Морач)	<i>Foeniculum vulgare</i>	Apiaceae Mill.
Риган бял	<i>Origanum vulgare</i> L. ssp. <i>hirtum</i> (Link.) Jetswaart (<i>O. heracleoticum</i> L.)	Lamiaceae
Риган обикновен	<i>Origanum vulgare</i> L.	Lamiaceae
Росен	<i>Dictamnus albus</i> L.	Rutaceae
Самодивска трева еленова	<i>Peucedanum cervaria</i> (L.) Lapeyer.	Apiaceae
Самодивска трева лечебна	<i>Peucedanum officinalis</i> L.	Apiaceae
Седефче	<i>Ruta graveolens</i> L.	Rutaceae
Сминдух гръцки	<i>Trigonella foenumgraecum</i> L.	Fabaceae
Сминдух пълзящ	<i>Trigonella procumbens</i> (Bess.) Rchb.	Fabaceae
Сминдух син	<i>Trigonella coerulea</i> (L.) Ser.	Fabaceae
Смрадлика	<i>Cotinus coggygria</i> Scop.	Anacardiaceae
Спореж леплив	<i>Senecio viscosus</i> L.	Asteraceae

		ae
Сусерка	<i>Marrubium peregrinum</i> L.	Lamiaceae
Теменуга миризлива	<i>Viola odorata</i> L.	Violaceae
Хвойна казашка (Смрика казашка)	<i>Juniperus sabina</i> L.	Cupressaceae
Хвойна сибирска (Смрика сибирска)	<i>Juniperus sibirica</i> Burget.	Cupressaceae
Хвойна червена (Смрика червена)	<i>Juniperus oxycedrus</i> L.	Cupressaceae
Челебитка дамска	<i>Nigella damascena</i> L.	Ranunculaceae
Челебитка полска	<i>Nigella arvensis</i> L.	Ranunculaceae
Чернокос сенчест	<i>Telekia speciosa</i> (Schreb.) Baumg.	Asteraceae
Чубрица планинска	<i>Satureja montana</i> L.ssp. <i>kitaibelii</i> (Wierzb.) Ball.	Lamiaceae

Приложение № 8

към чл. 34, т. 2

Лечебни растения, съдържащи алкалоиди и сърдечнодействащи гликозиди

Блатняк обикновен	<i>Caltha palustris</i> L.	Ranunculaceae
Блян бял	<i>Hyoscyamus albus</i> L.	Solanaceae
Блян черен	<i>Hyoscyamus niger</i> L.	Solanaceae
Бърдуче (Жълта водна)	<i>Nuphar lutea</i> (L.) S. et S.	Nymphaeaceae

роза)		e
Бучиниш, петнист (Цволика)	<i>Conium maculatum</i> L.	Apiaceae
Винобой американски	<i>Phytolaca americana</i> L.	Phytolacaceae
Винцетоксикум лечебен (Устрел лечебен)	<i>Vincetoxicum hirundinaria</i> Medic. (<i>V. officinale</i> L., <i>Cynanchum vincetoxicum</i> (L.) R. Br.	Asclepiadaceae
Горицвет летен	<i>Adonis aestivalis</i> L.	Ranunculaceae
Горицвет пролетен	<i>Adonis vernalis</i> L.	Ranunculaceae
Гълъбови очички	<i>Hepatica nobilis</i> Mill.	Ranunculaceae
Гърбач	<i>Periploca graeca</i> L.	Asclepiadaceae
Дяволска уста обикновена	<i>Leonurus cardiaca</i> L.	Lamiaceae
Ефедрa обикновена	<i>Ephedra distachya</i> L.	Ephedraceae
Жълтуга висока (Ж. багрилна)	<i>Genista tinctoria</i> L.	Fabaceae
Жълтуга горска	<i>Genista ovata</i> W.et K.	Fabaceae
Жълтурче	<i>Ranunculus ficaria</i> L.	Ranunculaceae
Зановец бял	<i>Chamaecytisus albus</i> (Jacq.) Rothm. (<i>Cytisus albus</i> Hacq.)	Fabaceae

Зановец карпатски	<i>Chamaecytisus leycarpus</i> (A.Kern.) Rothm. (<i>Cytisus leycarpus</i> W.K.)	Fabaceae
Зановец космат	<i>Chamaecytisus hirsutus</i> (L.) Link. (<i>Cytisus hirsutus</i> L.)	Fabaceae
Зановец регенсбургски	<i>Chamaecytisus ratisbonensis</i> (Schaeff.) Rothm. (<i>Cytisus ratisbonensis</i> Schaeff.)	Fabaceae
Зарасличе (Черен оман)	<i>Symphytum officinale</i> L.	Boraginaceae
Зимзелен малък	<i>Vinca minor</i> L.	Apocynaceae
Зимзелен тревист	<i>Vinca herbacea</i> W.et K.	Apocynaceae
Златен дъжд	<i>Laburnum anagyroides</i> Medic.	Fabaceae
Змийско мляко	<i>Chelidonium majus</i> L.	Papaveraceae
Зърнеш	<i>Peganum harmala</i> L.	Zygophyllaceae
Кадънка (Полски мак)	<i>Papaver rhoeas</i> L.	Papaveraceae
Кандилка обикновена	<i>Aquilegia nigricans</i> Baumg. (<i>A. vulgaris</i> L.)	Ranunculaceae
Кисел трън обикновен	<i>Berberis vulgaris</i> L.	Berberidaceae
Кокиче елвезиево	<i>Galanthus elwesii</i> Hook. (<i>G. maximus</i> Vel.)	Amaryllidaceae
Кокиче снежно	<i>Galanthus nivalis</i> L.	Amaryllidaceae

Кокошка	<i>Isopyrum thalictroides</i> L.	Ranunculaceae
Кукуряк миризлив	<i>Helleborus odorus</i> W. et K.	Ranunculaceae
Кучешко грозде червено	<i>Solanum dulcamara</i> L.	Solanaceae
Кучешко грозде черно	<i>Solanum nigrum</i> L.	Solanaceae
Лисичина грудеста	<i>Corydalis bulbosa</i> (L.) DC. (C. cava Schweigg.)	Papaveraceae
Лисичина плътногрудеста	<i>Corydalis solida</i> (L.) Swartz.	Papaveraceae
Лютиче езичесто	<i>Ranunculus lingua</i> L.	Ranunculaceae
Лютиче многоцветно	<i>Ranunculus polyanthemos</i> L.	Ranunculaceae
Лютиче огненоцветно	<i>Ranunculus flammula</i> L.	Ranunculaceae
Лютиче отровно	<i>Ranunculus scleratus</i> L.	Ranunculaceae
Лютиче пълзящо	<i>Ranunculus repens</i> L.	Ranunculaceae
Мехунка	<i>Physalis alkekengi</i> L.	Solanaceae
Момкова сълза лечебна	<i>Polygonatum odoratum</i> (Mill.) Druce (P. officinale All.)	Liliaceae
Момкова сълза многоцветна	<i>Polygonatum multiflorum</i> (L.) All.	Liliaceae

Момина сълза	<i>Convallaria majalis</i> L.	Liliaceae
Мразовец есенен (Кърпикожух)	<i>Colchicum autumnale</i> L.	Liliaceae
Напръстник вълнест	<i>Digitalis lanata</i> Ehrh.	Scrophulariaceae
Напръстник едрочветен	<i>Digitalis grandiflora</i> Mill. (<i>D.ambigua</i> Murr.)	Scrophulariaceae
Напръстник ръждив	<i>Digitalis ferruginea</i> L.	Scrophulariaceae
Наумка лечебна	<i>Cynoglossum officinale</i> L.	Boraginaceae
Обичниче дребно	<i>Thalictrum minus</i> L.	Ranunculaceae
Обичниче жълто	<i>Thalictrum flavum</i> L.	Ranunculaceae
Обичниче кандилколистно	<i>Thalictrum aquilegifolium</i> L.	Ranunculaceae
Папаронка жълта (Жълт мак, Рогатец)	<i>Glaucium flavum</i> Crantz.	Papaveraceae
Плавун бухалковиден	<i>Lycopodium clavatum</i> L.	Lycopodiaceae
Ралица източна	<i>Consolida hispanica</i> (Costa) Greut. et Burdet. (<i>Delphinium orientalis</i> Schreb.)	Ranunculaceae
Ралица обикновена	<i>Consolida regalis</i> S.F. Gray. (<i>Delphinium consolida</i> L.)	Ranunculaceae
Ранилист лечебен	<i>Betonica officinalis</i> L. (<i>Stachys</i>	Lamiaceae

	<i>officinalis</i> (L.) Trev.	
Ресник	<i>Actaea spicata</i> L.	Ranunculaceae
Росопас вайлантов	<i>Fumaria vaillantii</i> Loisel.	Papaveraceae
Росопас лечебен	<i>Fumaria officinalis</i> L.	Papaveraceae
Самакитка жълта	<i>Aconitum lycoctonum</i> L. ssp. <i>neapolitanum</i> (Ten.) Nym. (<i>A. Lamarckii</i> Reichenb.)	Ranunculaceae
Самакитка синя	<i>Aconitum variegatum</i> L. (<i>A. cammarum</i> Jacq.)	Ranunculaceae
Седефче	<i>Ruta graveolens</i> L. Rutaceae	
Солянка европейска	<i>Salicornia europaea</i> L. (<i>S. herbacea</i> L.)	Chenopodiaceae
Спарциум	<i>Spartium junceum</i> L.	Fabaceae
Спорез блатен	<i>Senecio paludosus</i> L.	Asteraceae
Спорез дъбовогорски	<i>Senecio nemorensis</i> L.	Asteraceae
Спорез леплив	<i>Senecio viscosus</i> L.	Asteraceae
Спорез перестолистен	<i>Senecio othonnae</i> Bieb.	Asteraceae
Спорез обикновен	<i>Senecio vulgaris</i> L.	Asteraceae
Спорез яacobов	<i>Senecio jacobaea</i> L.	Asteraceae
Старо биле (Лудо биле)	<i>Atropa belladonna</i> L.	Solanaceae

Съсънка бяла	<i>Anemone nemorosa</i> L.	Ranunculaceae
Съсънка горска	<i>Anemone sylvestris</i> L.	Ranunculaceae
Съсънка лютиковидна	<i>Anemone ranunculoides</i> L.	Ranunculaceae
Татул	<i>Datura stramonium</i> L.	Solanaceae
Тис обикновен	<i>Taxus baccata</i> L.	Taxaceae
Тлъстига лютива	<i>Sedum acre</i> L.	Crassulaceae
Хвойна казашка (Смрика казашка)	<i>Juniperus sabina</i> L.	Cupressaceae
Хуперция иглолистна (Плаун обикновен)	<i>Huperzia inundata</i> (L.) Bernh ex Schrank et Mart. (<i>Lycopodium selago</i> L.)	Lycopodiaceae
Цикута	<i>Cicuta virosa</i> L.	Apiaceae
Челядник кръглоглав	<i>Echinops sphaerocephalus</i> L.	Asteraceae
Чемерика лобелиева (Ч. бяла)	<i>Veratrum lobelianum</i> Bernth. (<i>V. album</i> L.)	Liliaceae
Чемерика черна	<i>Veratrum nigrum</i> L.	Liliaceae
Чемшир	<i>Buxus sempervirens</i> L.	Buxaceae
Чобанка бяла	<i>Petasites albus</i> (L.) Gaertn.	Asteraceae
Чобанка хибридна (Ч. лечебна)	<i>Petasites hybridus</i> (L.) Gaertn. (<i>P. officinalis</i> Moench.)	Asteraceae

